

פרוטוקול מס. 35
מישיבת ועדת הכנסת, שהתקיימה ביום א',
כ"ד בסיון תש"ל - 28.6.70, בשעה 15.00.

נ כ ח ו - חברי הוועדה:

- י. ישעיהו - היו"ר
- א. אנקוריון
- ר. ארזי
- מ. ביבי
- ש. גרוס
- מ. ברעם
- ז. המר
- מ. זר
- י. נחושחן
- מ. נסים
- א. עופר
- י. רפאל
- א. רזיאל-נאור

מזכירת הוועדה:

גב' מ. ברפי

ר ש מ ה :

שולמית פרג

בסדר-היום: קבלת החלטה על דבר הדיון בכנסת לגבי הודעת ראש הממשלה.

--- --

היו"ר י. ישעיהו:

אני פותח את הישיבה.

ביום ו' נחבקשנו לכנס את ועדת הכנסת היום כדי להחליט על דבר הדיון בכנסת על הודעת ראש הממשלה, שתמסר פהר. עלינו לקבוע את הזמן לדיון על מנת שהסיעות תדענה כמה זמן עומד לרשותן. וגם להתכונן ולהכין את אנשיהן. אולם עתה מתעורר ספק אם הממשלה מעוניינת בקיום הדיון. אנחנו מצפים להודעת הממשלה כדי לומר לנו אם כן מעוניינת בדיון ואם לאו.

היו"ר י. ישעיהו:

אני מציע שנקבל סיכום מותנה. כלומר, אם הממשלה מעוניינת בדיון, אז יהיו כך וכך שעות; אם היא איננה מעוניינת בדיון, הרי שמה שיוחלט על השעות - כאילו ולא היה. תהא זו החלטה מותנית.

י. רפאל:

ביום ו' התקיימה ישיבה של ועדת חוץ ובטחון, והדיון שהיה הביעו כמעט כל חברי הוועדה דעתם שאין מקום לדיון בכנסת בעקבות ההודעה של ראש הממשלה. למעשה, היתה זו הסכמה כללית שאין מקום לדיון.

מ. נסים:

רציתי להבהיר: מחר תמסר הודעה של ראש הממשלה. לא בידינו להחליט אם הממשלה רוצה לקיים דיון או לא. הממשלה יכולה להסכים שיחייב דיון, ואז נקבל החלטה לקיים דיון או הודעות סיעות במקום דיון. הממשלה יכולה לומר שתמסור הודעה, וכי היא איננה מעוניינת בדיון ובהודעות...

לכן אני מציע, שלא נחליט כעת שום דבר עד שנשמר מה החליטה הממשלה. אם תאמר הממשלה שהיא מוכנה לקיים דיון, אז נקבע זמן וכו'. ואם הממשלה תחליט שאין צורך בדיון, הרי שאז נתפזר מבלי לקבל כל החלטה. מכל מקום, לא הייתי רוצה שיהיה פרוטוקול כזה משום שיהיה בו טעם לפגם.

היו"ר י. ישעיהו:

הממשלה טרם החליטה דבר.

א. עופר:

אם הממשלה תחליט שאין צורך בדיון, הרי שאין לנו מה לעשות היום, וגם לא יהיה לנו מה לעשות מחר. אבל אפשר להתכנס עוד פעם. אנו יכולים להחליף דעות אם הממשלה תסכים לדיון משום שאפשרות כזו קיימת.

לדעתי, אנו יכולים להסתפק בהודעות של סיעות. אם הממשלה לא נתתנגד לדיון, אז אני מציע שנחליט על הודעות של סיעות.

מ. זר:

סעיף 56 של תקנון הכנסת אומר:

"החליטה ועדת הכנסת על הודעות סיעות במקום דיון, יימסרו ההודעות לפני ההצבעה; זמנן של הודעות לפי סעיף זה תקבע ועדת הכנסת בתחום של חמש עד עשר דקות".

אם הממשלה לא תרצה דיון, אז ועדת הכנסת תחליט אם היא מעוניינת בהודעות או לא.

מ. נסים:

לא מקבלים כל החלטה עד שיבואו 40 חברי כנסת ויגישו בקשה לקיים

דיון...

מ. זר:

אולי נקיים ישיבת ועדת הכנסת מחר בשעה 15.30, כדי שנדע לקראת מה

אנו הולכים...

ר. ארזי:

אני רוצה לתמוך בהצעתו של היושב ראש,
כי אחרת נצטרך לשבת חצי שעה או שעה

עד שנקבל את החלטת הממשלה בענין זה.

אני חושב שלא נסחפק בהודעות של
סיעות במקום דיון, משום שהדיון צריך להיות רציני מאד, וכאן אני
מציע שנחליט על זמן של 4 שעות לדיון זה.

היו"ר י. ישעיהו:

אני מבקש לקבל הצעתי: אם הממשלה
תחליט על דיון, אז יהיה כך וכך

שעות לדיון...

א. רזיאל-נאור:

אני מסכימה לדבריו של היושב ראש -
שנחליט עכשיו באופן מותנה. אם
הממשלה תודיע לנו כי היא מתנגדת לדיון, אז לא יהיה ולא כלום.

ברצוני לומר כי אני מתנגדת בכל
תוקף למסירת הודעות במקום דיון. אין שום טעם בכך. פירוש דבר
זה הוא, כי הכנסת מעניקה אפשרות לכל מיני סיעות שוליות שתהיינה
ראשי המדברים. כבר מצאנו שאין לדבר כל טעם. גם כלפי חוץ זה
מחייב תגובה הולמת. אף אם נקבל את זה כהנחה יסוד, אנחנו צריכים
להגיב על ההתרחשות הזו שהיתה בצפון הארץ. איננו יכולים להיות
אדישים בענין זה, והכנסת חייבת לקיים דיון ולשמוע את הסיעות.
לכל הפחות צריך 4 שעות לדיון זה.

י. רפאל:

אני מקבל את גישת חברת הכנסת רזיאל-נאור,
אבל כאן יש דבר מיוחד במינו. ראש הממשלה

עד כמה שאני מבין, לא תוכל להגיד מה שהיא היתה יכולה להגיד בהודעתה,
אלא אם מטעמים ממלכתיים משלה תצטרך לדחות דבריה להזדמנות אחרת.
חברי הקואליציה שיש להם אינפורמציה כפי שיש להם, לא יוכלו להשתמש
באינפורמציה הזו שעומדת לרשותה, משום שאינפורמציה זו הנה שונה
לחלוטין מאשר אלה שחיים מפי העתונות. יצא איפוא שהוויכוח יהיה
ויכוח מעוות. יהיו כאלה שיגמגמו בו בזמן שיש לכולם מה לומר. אני
חושב שכך יהיה פרט אם חל איזה שינוי מיום ו'.

אני חושב שאין מקום לוויכוח, אף אם
לא נוח לממשלה להגיד "אני מתנגדת לוויכוח." היא יכולה להגיד "אם
תרצו, תתווכחו". גם אם הממשלה לא תגיד ולא כלום כי לא נוח לה להגיד
ש"אני אוסרת ויכוח" - שוועדת הכנסת, במקרה זה, תחליט על מסירת הודעות
במקום ויכוח. (היו"ר י. ישעיהו: האם אתה בעד מסירת הודעות?)

ברצוני למנוע דיון בכל אופן. אם אפשר
בלא כלום - מה טוב... יכול להיות שחברי נסים יגיד שאי אפשר, אם
המינימום - הרי שאני בעד המינימום, והכוונה היא להודעות.

נסים: יכולה להיות אי הבנה דקה.

מ. זר:

אני חושב שהמוסד הזה ששמו קואליציה,
הנו מוסד ליגלי. אני תמיה מדוע אין
אומרים מה רוצה האופוזיציה. מכל מקום, זוהי אחת השעות הקריטיות של
המדינה. יושב אחנו ראש הקואליציה, ושיאמר לנו מה רוצה הממשלה.
סעיף 56 אומר דבר ברור: "החליטה ועדת הכנסת על הודעות סיעות במקום
דיון, יימסרו ההודעות לפני ההצבעה."

מכל מקום, זהו ענין די רציני, חמור.
עלינו להחליט אם אנחנו רוצים דיון או לא רוצים דיון.

היו"ר י. ישעיהו:

אני מציע שנסיימ את העניין עכשיו, או שיהיה דיון או לא יהיה דיון. אם יהיה דיון, הרי שאין צורך בהודעות. (מ. ברעם: אם אין דיון, אז אין גם הודעות של סיעות)

מ. נסים:

הבעיה היא זו: הממשלה החליט בודאי - או שכבר החליטה - בעניין זה. אם היא בעד דיון, הרי שהבעיה נפתרה. הממשלה יכולה לומר, כמו שח"כ רפאל אמר, שהיא משאירה את זה לכנסת כדי לומר. זאת אומרת 40 חברי כנסת אשר ירצו דיון... ככתוב בסעיף 33 של תקנון הכנסת: "לפי דרישת שליש מחברי הכנסת יקויים דיון על הודעת הממשלה או הצהרתה לאחר 24 שעות מזמן מקימתם הממשלה רשאית לדרוש את דחיית הדיון ל-48 שעות לאחר מסירת ההודעה או ההצהרה". זאת אומרת, אם הממשלה שותקת ואינה מתווה דעתה, אז 40 חברי כנסת יכולים לבקש דיון.

א. עופר:

אם הממשלה מחליטה ומשאירה את ההחלטה בידי הועדת הכנסת, הרי שהושמעו דעות שלא יהיה דיון... אם הממשלה מחליטה נגד דיון, נראה לא יהיה דיון.

אני בעד קיום דיון, ועל הצורה של הדיון נחליט. בכל אופן, אני בעד דיון עם הודעת סיעות.

אם הממשלה איננה מונעת דיון, אז אנחנו צריכים להיות בעד דיון. אם הממשלה חושבת שהדיון יזיק, הרי היא צריכה לומר את זה. אינני חושב שבמצב כזה אנחנו לא צריכים לפרוש את כל גוון הדעות. אני בעד שתהיה הודעת סיעות - 10 דקות ו-10 דקות.

א. אנקוריין:

את סעיף 56 צריך לקרוא ביחד עם סעיף 33. אם לא מעוניינים בדיון,

אז יהיו הודעות במקום דיון.

באופן אישי ברצוני לומר, כי אין דבר מרגיז אותי יותר מאשר מתן הודעות במקום דיון. הרי אין זה ויכוח. לכן אני בדעה שאם ראש הממשלה תאמר כי בדיון רואה כדבר בלתי רצוי, הרי בזה נגמור; לעומת זה, אם הממשלה איננה נגד דיון, אז מדוע לא נחליט באופן מוחנה על קיום דיון של 3 וכמה שעות...

מר ליאור:

אף פעם הממשלה לא בקשה לקיים דיון.

אלא היא מוסרת הודעה ואומרת שהיא איננה מתנגדת או איננה מעוניינת בדיון. בשעה שהיא אומרת כי היא איננה מתנגדת, אז מחקיים דיון.

א. רוזיאל-נאור:

יש סיעות שהגישו הצעות לסדר היום בנושא הזה. ואז מה יצא? יצא שהכנסת כולה לא תדבר. אבל לכשיגיע יום ד', אז יפתחו הסכרים, וכל מי שירצה יגיד, ואילו אנחנו לא. אי אפשר למנוע את זה.

מ. זר:

אני מציע שנחכה חצי שעה ונראה מה רוצה הממשלה.

היו"ר י. ישעיהו:

אנחנו נחליט או שיהיה דיון ואז יהיו כך וכך שעות, או שיימסרו הודעות. כלומר, נחליט באופן מוחנה. על כל פנים, ישנן שתי הצעות: (1) קיום דיון של 4 שעות; (2) שלא יחקיים דיון בכלל.

מ. ג'נסים:
 שמענו אינפורמציה מח"כ רפאל, שלא יקויים דיון במקרה זה. השאלה היא אם מותר לנו להחליט כעת בענין זה... אני מבקש לדחות את הישיבה עכשיו על מנת שאוכל להתייעץ עם סיעתי.

היו"ר י. ישעיהו:
 אם יהיה רוב נגד דיון, אז אנחנו נדחה את ההחלטה למחר.

ר. ארזי:
 תוך השיחה כאן שוכנעתי כי מוטב שנחכה עד קבלת הידיעה מהממשלה.

היו"ר י. ישעיהו:
 אינני רוצה ללחוץ על חברי הוועדה. אך נראה לי דבר פשוט: אם הממשלה תאמר שלא מתנגדת לדיון - אז לא יהיה דיון; אם יהיה רוב כזה, אז אני מוכן לדחות את ההצבעה הנסיונית למחר; אם הממשלה תאמר שהיא כן רוצה דיון, אז אנו נאשר 4 שעות לדיון זה.

ה צ ב ע ה

- בעד זה שאם הממשלה תאמר כי היא איננה מהנגדת לדיון, אז יהיו 4 שעות - 9
 בעד מסירת הודעות סיעות - 2

הוחלט על קיום דיום ו-4 שעות

היו"ר י. ישעיהו:
 תודה רבה.
 הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 15.30.